

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

DOM
2016-12-01
Meddelad i Umeå

Mål nr
1584-16

SÖKANDE

Arne Lundquist Produktion i Umeå AB, 556732-8470
Länsmansvägen 1
904 20 Umeå

Ombud: Jur.kand. Marion Kronberg och advokat Madeleine Sifvert
Advokatfirman Nova AB
Box 55996
102 16 Stockholm

MOTPART

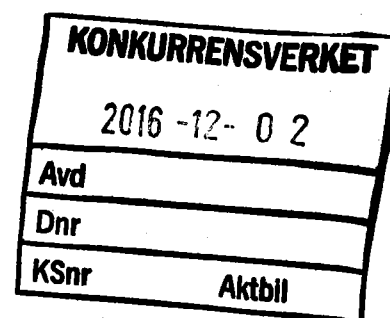
Umeå kommun
901 84 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 65479

Postadress
Box 193
901 05 Umeå

Besöksadress
Nygatan 45
(Tingshuset)

Telefon
090-17 74 00
E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se
www.forvaltningsratteniumea.domstol.se

Telefax
090-13 75 88

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Umeå kommun (Kommunen) genomför en upphandling av ramavtal avseende Måleritjänster (dnr 15181) och har beslutat att diskvalificera det anbud som lämnats av Arne Lundquist Produktion i Umeå AB. Som skäl för att diskvalificera anbudet anges i utvärderingsprotokollet att anbudet inte uppfyller skall-krav 4.1 samt att offererat timpris inte styrkts på ett godtagbart sätt. – Vid upphandlingen används öppet förfarande.

Arne Lundquist Produktion i Umeå AB (Arne Lundquist) yrkar i förvaltningsrätten i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Kommunen motsätter sig bifall till ansökan. Som andrahandsinställning framförs att upphandlingen (i så fall) ska göras om.

UTREDNINGEN

Kommunens förfrågningsunderlag

I bilaga Ska-krav anges bl.a. följande.

4.1 Krav

Anbudsgivaren ska arbeta efter ett dokumenterat miljö-, kvalitets- och arbetsmiljösystem som motsvarar kraven enligt ISO 14001, ISO 9001 och OHSAS 18001 eller liknande och där revisioner/granskningar av ledningssystemet genomförs. Dokumentation som styrker anbudsgivarens uppfyllande av kraven ska bifogas. Vägledning och krav avseende dokumentation finns i bilaga "Dokumentation ledningssystem". (Se bilaga 1 till domen *men rubricerad "Checklista ledningssystem"*, förvaltningsrättens anmärkning).

4.2 Krav på bilaga

Vid inlämning ska [ledningssystem] bifogas anbudet. Filen bifogas i steg två av tre (2/3) av denna inlämning.

Dokumentation som visar att anbudsgivaren uppfyller krav 4.1.

Parternas anföranden

Arne Lundquist anför bl.a. följande.

Arne Lundquists anbud uppfyller skall-kravet i krav 4.1 och i anbudet har redogjorts för offererat timpris. Grund för att diskvalificera anbudet föreligger därmed inte. Vidare anges i avtalsvillkoren att anbudsgivaren är skyldig att vidta åtgärder så att inte lag eller gällande svenska kollektivavtal åsidosätts. Att ställa krav på kollektivavtal är oförenligt med såväl LOU som EUrätten. Kommunen har röjt sekretessbelagd information då man diskuterat offererade priser med "företrädare för målare inom branschen" innan tilldelningsbeslut meddelats.

Vad gäller skall-krav 4.1 har Kommunen i en separat checklista (se bilaga 2 till domen) redogjort för yttrade brister som lagts till grund för att diskvalificera anbudet.

Det har dock inte funnits skäl för Kommunen att diskvalificera anbudet.

Arne Lundquist har inkommit med certifikat som tydliggör att bolaget har genomgått utbildning i kvalificerad verksamhetsstyrning och uppbyggnad av verksamhetssystem i den egna verksamheten. Ledningssystemet uppfyller tillämpliga krav enligt ISO 9001:2000, ISO 14001:2004 samt AFS 2001:1. Även handlingar som förtydligar hur bolaget arbetar utifrån dessa krav internt har ingetts. Arne Lundquist har sålunda inkommit med handlingar och tydliggjort att man har ledningssystem motsvarande ISO 9001/1400/OHSAS 18001. Aktuellt skall-krav 4.1 uppfylls således.

Handlingarna som Arne Lundquist har inkommit med, dvs. bevis på att kravet uppfylls, har Kommunen utifrån egna subjektiva värderingar utvärderat på ett otillåtet sätt. De "anmärkningar" som Kommunen redogjort för saknar

saklig grund. Det är vidare oklart om Kommunen utgått från de uppställda bör-kraven i checklistan (bilaga 1 till domen, *förvaltningsrättens anmärkning*) eller om de utgått från annat underlag.

Steg 2-1 (se bilaga 1 till domen, *förvaltningsrättens anmärkning*) anger att anbudsgivaren ska säkerställa att det finns en beskrivning av ledningssystemet som motsvarar kraven enligt ISO 9001:2008/ ISO 14001:2004/OHSAS 18001:2009 eller motsvarande. Övrig information som Kommunen redogjort för avseende Steg 2-1 omfattas inte av det faktiska skall-kravet. Kommunen har istället redogjort för en form av avsiktsförklaring som i förhållande till anbudsgivarna inte är bindande.

Av Steg 2-2 framgår bl.a. följande. Anbudsgivaren ska bifoga dokument som visar att deras ledningssystem används och att oberoende revisioner/granskningar av ledningssystemet genomförs. De dokument som ska bifogas är:

- Revisionsprogram gällande revisioner av ledningssystem
- Resultat av utförda revisioner (t.ex. revisionsrapporter)
- Exempel på protokoll från möten eller liknande där ledningssystemet behandlas (t.ex. ledningens genomgångar).

Kommunen har därtill uppställt som krav att dessa bifogade dokument inte ska vara äldre än två år. Interna revisioner av ledningssystemet godtas som oberoende granskning. Därutöver har Kommunen upplysningsvis angett exempel på dokument som kan bifogas.

Bland de handlingar som Arne Lundquist gett in till Kommunen förekommer en revisionsplan för 2016, protokoll för ledningens genomgång daterad 2014-11-27 och revisionsrapport daterad 2014-11-12. Arne Lundquist har således bifogat samtliga handlingar som Kommunen uppställt som krav att anbudsgivaren, för det fall certifiering inte förekommer, ska bifoga. Samtliga handlingar är inte äldre än två år. Arne Lundquist har dessutom bifogat

handling som beskriver hela organisationens ledningssystem, en riskanalys, beskrivning av hur bolaget hanterar sin arbetsmiljö samt två certifikat.

Kommunen har anmärkt på att vissa handlingar inte uppfyller tidskravet. Arne Lundquist vill klargöra att dessa handlingar inte ingår i listan över handlingar som Kommunen angett inte får vara äldre än två år.

För att avgöra huruvida en anbudsgivare uppfyller ett skall-krav ska bedömningen göras utifrån i förfrågningsunderlaget angiven kravspecifikation. Det är inte möjligt för den upphandlande myndigheten att i efterhand addera bedömningsgrunder som inte tidigare angetts i förfrågningsunderlaget. Detta innebär att Kommunen varit förhindrad att utgå från andra bedömningskriterier än de som Kommunen redogjort för. Kommunens bedömning av ingivna handlingar är subjektiv, godtycklig och har gjorts utifrån andra parametrar än de som finns uppställda i skall-kravet. De handlingar (bevis) som Arne Lundquist gett in för att påvisa kravuppfyllelse avseende skall-krav 4 i förfrågningsunderlaget visar att den uppsatta kravnivån är uppfylld. Det har inte förelegat anledning för Kommunen att inte godta dessa handlingar. Kommunens interna granskning av protokollen följer heller inte av vad som framgår i förfrågningsunderlaget eller vad som annars uppställs som krav för certifiering enligt ISO. Kommunen har vid sin bedömning gått utanför ramarna för vad som är tillåtet. Bedömningen är således uppenbart ogrundad och felaktig.

Kommunen anför bl.a. följande.

Kommunen ställer krav på att anbudsgivaren ska ha ett ledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö, antingen i form av en ISO-certifiering eller i form av ett eget dokumenterat ledningssystem. Certifiering är inget krav. Anbudsgivaren uppmanas att redovisa hur man arbetar med ledningssystemet för kvalitet, miljö och arbetsmiljö. Som vägledning till anbudsgivaren avseende vilken typ av dokument som är önskvärda/relevanta bifogades

”Checklista för dokumentation avseende efterlevnad av krav på ledningssystem” (se bilaga 1 till domen). Detta dokument har arbetats fram för att ge de anbudsgivare som inte certifierat sig, men ändå arbetar med ledningssystem, en relevant möjlighet att lämna anbud. Dokumentet ska ge anbudsgivare vägledning vad som krävs för att uppfylla Kommunens krav.

Enligt denna checklista framgår att om certifikat inte finns ska anbudsgivare gå vidare till ”steg 2” i checklistan, där anbudsgivaren uppmanas att bifoga en beskrivning av ledningssystemet för miljö, kvalitet och arbetsmiljö samt intyg som visar att anbudsgivaren arbetar efter ledningssystemet och att oberoende granskningar av systemet efterlevs.

Kommunen kan inte efterge eller bortse från de obligatoriska krav som är angivna i förfrågningsunderlaget. Arne Lundquist spekulerar i om det är oklart om Kommunen har utgått från dessa krav eller om man utgått från annat underlag. I Kommunens ”Checklista efterlevnad av krav på ledningssystem” (se bilaga 2 till domen) framgår tydligt vilka dokument från Arne Lundquist som ligger till grund för bedömningen. Dessa dokument granskas direkt mot de krav som är ställda i ”Checklista ledningssystem”. Kommunen har i ”Checklista efterlevnad av krav på ledningssystem” också kommenterat vad som saknas i anbudet från Arne Lundquist. Där framgår bl.a. att de dokument som hänvisas till är klart äldre än de två år som framgår i kravet. Kommunen anser också att de bevis som Arne Lundquist hänvisar till är otillräckliga. Se vidare Kommunens motivering i bilagan. Kommunen anser med andra ord att Arne Lundquist inte uppfyller de obligatoriska krav som är kopplade till nämnda bilaga.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och

proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. (16 kap. 6 § LOU)

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Arne Lundquist menar i huvudsak att dess anbud felaktigt diskvalificerats.

En av Kommunens grunder för att diskvalificera anbudet från Arne Lundquist är att det inte uppfyller skall-krav 4.1. Förvaltningsrätten kan inledningsvis konstatera att det av likabehandlingsprincipen följer att en upphandlande myndighet inte kan efterge eller bortse från obligatoriska krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. I nu aktuell upphandling har i förfrågningsunderlaget uppställts krav på att anbudsgivaren ska arbeta efter ett dokumenterat miljö-, kvalitets- och arbetsmiljösystem som motsvarar kraven enligt ISO 14001, ISO 9001 och OHSAS 18001 eller liknande samt att dokumentation som styrker anbudsgivarens uppfyllande av kraven ska bifogas. Det måste i målet anses klarlagt, och torde för övrigt också vara ostridigt mellan parterna, att Arne Lundquist saknar certifiering. Då krävs att det kan visas att ett ledningssystem som motsvarar certifieringskraven används. I förfrågningsunderlagets Checklista ledningssystem (se bilaga 1 till domen) ges en vägledning till vad en sådan beskrivning bör innehålla.

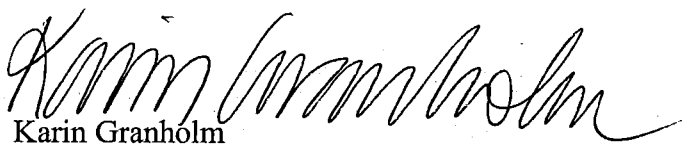
Förvaltningsrätten noterar att de handlingar som bifogats Arne Lundquists anbud, ett miljöcertifikat utfärdat av Målaremästarna år 2002 och intyg från 2007 om genomförd utbildning i kvalificerad verksamhetsstyrning, varken ger stöd för att företaget har giltig certifiering eller arbetar efter ett ledningssystem som motsvarar kraven för att bli certifierad. Därefter har Arne Lund-

quist ingett ett antal kompletterande handlingar. Som Kommunen anför beskrivs ledningssystemet endast med rubriker. Förvaltningsrätten finner att Kommunen har haft fog för att anse att detta inte är en fullödlig beskrivning av ett ledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö. Anbudet kan därmed inte anses uppfylla skall-krav 4.1. Det måste vidare anses vara fråga om ett tillräckligt tydligt utformat krav som är relevant för upphandlingen varför det också ska upprätthållas. På grund av det anförda har Kommunen haft fog för att inte utvärdera anbudet från Arne Lundquist.

Med hänsyn till ovan gjord bedömning finner förvaltningsrätten inte anledning att pröva övriga grunder som åberopats av Arne Lundquist. Eftersom Kommunen haft fog för att diskvalificera anbudet på den grunden att skall-krav 4.1 inte uppfylls kan Arne Lundquist nämligen inte ha lidit eller kunnat komma att lida skada till följd av eventuella felaktigheter avseende den andra diskvalifikationsgrunden eller den åberopade bristen i förfrågningsunderlaget.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten således att ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (DV 3109/1C LOU)

Karin Granholm
Rådman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

Checklista för dokumentation avseende efterlevnad av krav på ledningssystem

Allmänt

Syftet med checklistan är att ge anbudsgivaren en vägledning i att uppfylla de krav som ställs avseende ledningssystem för miljö, kvalitet och arbetsmiljö.

Steg 1

Om certifikat/intyg finns (i enlighet med kraven i anbudsförfrågan) ska efterlevnaden av kraven styrkas genom att bifoga aktuellt dokument som tydligt visar:

- Typ av certifikat/intyg (t.ex. ISO 9001/14001/OHSAS 18001 eller motsvarande)
  - o Att certifikat/intyg omfattar anbudsgivarens verksamhet
  - o Vem som är utfärdare av intyget/certifikatet
  - o Giltighetstid

Om certifikat/intyg inte finns gå vidare till steg 2. OBS, finns certifikat för något område (miljö/kvalitet/arbetsmiljö) behöver bara steg 2 beakta de områden där certifikat inte finns.

Steg 2

Steg 2 behöver inte gås igenom om certifikat/intyg finns enligt steg 1. Om certifikat/intyg inte finns att tillgå ska anbudsgivaren bifoga en beskrivning av ledningssystemet för miljö, kvalitet och arbetsmiljö samt intyg som visar att anbudsgivaren arbetar efter ledningssystemet, samt att oberoende granskningar av systemet efterlevs. Nedanstående checklista kan användas. Dokument som styrker efterlevnaden av kraven i anbudsförfrågan ska bifogas anbudet.

Steg 2-1

<p>Säkerställ att det finns en beskrivning av ert ledningssystem som motsvarar kraven enligt ISO 9001:2008/ ISO 14001:2004/OHSAS 18001:2009 eller motsvarande.</p>	<p>Bifoga dokument som beskriver ert ledningssystem och hur det motsvarar kraven enligt anbudsförfrågan. Följande delar bör vara beskrivna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ledningssystemets omfattning gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Organisationens förutsättningar gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö (t.ex. risker, miljöaspekter, processer, lagar och andra krav, etc.) • Policy för miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Ledningens åtagande gällande ledningssystem för miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Ansvar och befogenheter gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Hantering av risker och möjligheter gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Mål och handlingsplaner gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Hantering av resurser gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö (t.ex. personal, verksamhet, etc.) • Kommunikation avseende miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Medvetenhet och kompetens gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Hantering av dokument gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Styrning av verksamheten gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Mätning och utvärdering av miljö-, kvalitets- och arbetsmiljöprestanda • Interna revisioner gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Hantering av avvikelser och förbättringar gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Ledningens genomgångar gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö
--	---

Förvaltningsrätten i Umeå
Inkom

2016 -09- 08

Målnr

1584-16

Akten

5

Steg 2-2

<p>Säkerställ att det finns dokument som bevisar att ledningssystemet används samt att oberoende revisioner/granskningar av ledningssystemet genomförs.</p> <p>Bifogade dokument ska inte vara äldre än 2 år.</p> <p>Interna revisioner av ledningssystemet godtas som oberoende granskning.</p>	<p>Bifoga dokument som visar att ert ledningssystem används och samt att oberoende revisioner/granskningar av ledningssystemet genomförs.</p> <p>Dokument som ska bifogas är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Revisionsprogram gällande revisioner av ledningssystemet • Resultat av utförda revisioner (t.ex. revisionsrapporter) • Exempel på protokoll från möten eller liknande där ledningssystemet behandlas (t.ex. ledningens genomgångar) <p>Exempel på dokument kan bifogas är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utredning och värdering av miljöpåverkan (t.ex. miljöaspekter) • Genomförda riskutvärderingar • Utvärdering av lagefterlevnad • Uppföljning av mål gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Genomförd kompetensutveckling • Mätresultat avseende miljö, kvalitet och arbetsmiljö • Sammanställning av avvikelser och förbättringar gällande miljö, kvalitet och arbetsmiljö
--	--

Dokumentansvarig: [Redacted]	Målnr 1584-16	Aktbil 11	Dokumentdatum: 2015-12-21
Godkänd av: [Redacted]	Version: 1	Reviderad:	

Checklista efterlevnad av krav på ledningssystem

Genomgång av anbud avseende efterlevnad av krav på ledningssystem

Syfte med genomgången

Syftet med genomgången är att säkerställa att inkomna anbud till Umeå kommun utvärderas avseende krav på ledningssystem. Genomgången görs för att utvärdera om de inkomna anbuden motsvarar följande krav: "Entreprenören ska arbeta efter ett dokumenterat miljö-, kvalitets- och arbetsmiljösystem som motsvarar kraven enligt ISO 14001, ISO 9001 och OHSAS 18001 eller liknande och där oberoende revisioner/granskningar av ledningssystemet genomförs. Dokumentation som styrker entreprenörens uppfyllande av kraven ska bifogas anbudet."

Information om genomgången

Ansvarig för genomgången	Namn: [Redacted]
	Telefon: 090 - 16 12 40
	E-post: olov.haggstrom@umea.se

Datum för genomgången	2016-06-28 - 2016-06-30
-----------------------	-------------------------

Resultat av genomgången

Upphandling	Måleritjänster
-------------	----------------

Anbudslämnare	Arne Lundquist Produktion i Umeå AB
---------------	-------------------------------------

Studerade dokument	2016-06-28 <ul style="list-style-type: none"> Ledningssystem_q
	2016-06-30 <ul style="list-style-type: none"> Exempel_Undersökning_Arbetsmiljö Risakanalys Ön_exempel_före_2014 Risakanalys_exempel_efter_2013 Struktur_system 3-01 Revisionsplan och uppföljning av internrevision Ex_lednings_gmg Ex_revrapport

Uppfylls kraven ställa i förfrågningsunderlaget	☐ Ja	☒ Nej	Kommentar 2016-06-28 Företaget har bilagt intyg på genomförd
---	-----------------------------	---	---

<p>angående ledningssystem enligt ovan?</p>		<p>utbildning i standarderna ISO 9001:2000, ISO 14001:2004 och AFS 2001:1 samt ett miljöcertifikat utfärdat av målarvästarna. Båda dokumenten är äldre än 2 år. Bevis på ledningssystemets uppbyggnad och tillämpning efterfrågas.</p> <p><i>Kommentar 2016-06-30</i> Kompletteringar inkomna från företaget. Beskrivning av ledningssystemet visar inte mer än rubriker, ytterligare information krävs för godkänt ledningssystem. Protokoll från ledningens genomgång bifogas men protokollet visar inte på att ledningssystemets effektivitet utvärderas i tillräckligt hög grad eller utvärdering av mål. Bilagt revisionsprotokoll visar på otillräcklig revisionsverksamhet och leder inte till förbättringar av ledningssystemet. Kravet på oberoende granskning efterlevs inte.</p>
---	--	--

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

